

លោកុប្បត្តិ ១៩:៦-២០:១៨

**នោះឡូតចេញមកឯគេដល់មាត់ទ្វារ រួចបិទទ្វារទៅវិញ គាត់អង្វរ
ថា បងប្អូនខ្ញុំអើយ សូមកុំធ្វើអាក្រក់ដូច្នេះឡើយ (លោកុ.១៩:
៦-៧)។**

ពួកប្រុសៗនៅទីក្រុងសូដុម បាននាំគ្នាមកឈរនៅមាត់ទ្វារផ្ទះឡូត ដើម្បីទាមទារសុំយកភ្ញៀវនោះទៅរួមរក្ស។ ប៉ុន្តែ លោកឡូតបានឆ្លើយតបទៅគេវិញថា “ខ្ញុំអង្វរដល់បងប្អូនរាល់គ្នា កុំអោយធ្វើអាក្រក់ដូច្នេះឡើយ”។ លោកឡូតឃើញអំពើដែលពួកប្រុសៗទាំងនោះ បង្កើតអំពើអាក្រក់មកលើលោក ទោះបីលោកជាអ្នកស្រុកនោះ ជាយូរណាស់មកហើយក៏ដោយ។ ដំណើររឿងនេះ មិនមែនជារឿង ខ្វះសីលធម៌ថ្មីមួយទៀតសម្រាប់លោកទេ ប៉ុន្តែ រឿងនោះ ជារឿងអាក្រក់ប្រចាំត្រកូល ទីក្រុងសូដុមទៅហើយ។

**មើល ខ្ញុំមានកូនស្រី២នាក់ វាមិនទាន់ដែលស្គាល់ប្រុសណាទេ
ចាំខ្ញុំនាំវាចេញមក ប្រគល់ឱ្យអ្នករាល់គ្នាប្រព្រឹត្តនឹងវាតាមតែចិត្ត
ចុះ សូមកុំឱ្យតែធ្វើអ្វីដល់មនុស្សទាំង២នោះឡើយ ពីព្រោះលោក
បានចូលមកសំណាក់នៅផ្ទះខ្ញុំហើយ (លោកុ.១៩:៨)។**

កម្ពុជាធិបតីរាជរដ្ឋាភិបាល

នៅក្នុងសម័យដើម មានប្រពៃណីមួយយ៉ាងដូច្នេះថា បើបុគ្គលណាម្នាក់ ទទួលមនុស្សដ៏ទៃ មកធ្វើជាក្លៀវរបស់ផ្ទះខ្លួន បុគ្គលនោះត្រូវទទួលស្លាប់រស់ ជាមួយនឹង ក្លៀវនោះតែម្តង។ ដោយសារប្រពៃណីនេះហើយ បានជាយើងឃើញលោកឡុត ស្ម័គ្រចិត្តប្រគល់កូនស្រីទាំងពីររបស់លោក ដើម្បីការពារជីវិតរបស់ក្លៀវ ដែលលោក អញ្ជើញមកសំណាក់នៅផ្ទះលោកនោះ!

តែគេកំហែងទៅថា ចូរចៀសចេញ ហើយមានខ្លះគេនិយាយថា អាទនេះបានចូលមកស្នាក់នៅទីនេះ ឥឡូវចង់តាំងខ្លួនធ្វើជាចៅ ក្រមវិញ អើបើដូច្នេះយើងនឹងធ្វើឯងឥឡូវ ឱ្យអាក្រក់ជាង២នាក់ នោះទៅទៀតផង រួចគេក៏ប្រព្រៀតលើឡុតជាខ្លាំង ព្រមទាំង រំលោភចូលទៅជិតចង់ទំលាយទ្វារ (លោកុ.១៩:៩)។

“គេកំហែងទៅថា “...អាមួយនេះ បានចូលមកស្នាក់នៅទីនេះ ឥឡូវចង់ តាំងខ្លួនធ្វើជាចៅក្រមវិញ...”។ បងប្អូនអើយ ត្រង់នេះយើងឃើញថា លោកឡុត មិនមែនគ្រាន់តែ ចូលទៅស្នាក់នៅទីក្រុងនោះធ្វើជាមនុស្សធម្មតាទេ ប៉ុន្តែ លោកជា អ្នកមានមុខមានមាត់ធំដុំ នៅទីក្រុងនោះផងដែរ។

កម្ពុជាធិបតីភាពប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

តែទេវតាលូកដៃទៅចាប់ឡុតទាញចូលមកក្នុងផ្ទះវិញ រួចបិទទ្វារ
ជិត ក៏ធ្វើឱ្យមនុស្សទាំងអស់ដែលនៅក្នុងមាត់ទ្វារនោះ ខ្ញាក់
ភ្នែកទៅ ទាំងតូច ទាំងធំបានជាគេអស់ចិត្ត នឹងរកទ្វារទៀត
(លោកុ.១៩:១០-១១)។

បើកុំតែមានភ្ញៀវរបស់លោកុប្បត្តិ ចេញទៅធ្វើអន្តរាគមន៍បែបនោះ លោកុប្បត្តិ
ត្រូវគេធ្វើទុក្ខបុកម្នេញទៅហើយ ពីព្រោះមនុស្សនៅទីក្រុងសូដុម មានចិត្តអាក្រក់យោរ
យោយ៉ាងខ្លាំងណាស់។

រួចទេវតាសួរឡុតថា តើឯងមានអ្នកណាទៀតនៅទីនេះឬទេ ទោះ
បើកូនប្រសា ឬកូនប្រុសកូនស្រីឯងក្តី ចូរនាំពួកឯងទាំងអស់
ចេញពីទីក្រុងនេះទៅ ដ្បិតយើងនឹងបំផ្លាញទីនេះ ពីព្រោះសំដែង
របស់គេបានពួកនាំតែខ្លាំងឡើង នៅចំពោះព្រះយេហូវ៉ាហើយ នេះ
គឺព្រះយេហូវ៉ាទ្រង់បានចាត់ឱ្យយើងមកបំផ្លាញចេញ នោះ
ឡុតក៏ចេញទៅប្រាប់ដល់កូនប្រសា ដែលបានយកកូនស្រីគាត់ថា
ចូរក្រោកឡើងចេញពីទីនេះទៅ ពីព្រោះព្រះយេហូវ៉ារៀបនឹង
បំផ្លាញទីក្រុងចោល តែពួកកូនប្រសាគាត់ស្មានថា គាត់និយាយ
លេងទេ (លោកុ.១៩:១២-១៤)។

កម្ពុជាវិសិស្សសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

ករណីខាងលើយើងឃើញថា ស្ថានភាពជីវិតរបស់លោកឡុត ធ្លាក់ដល់បាតដាល។ លោកបានតាំងទីលំនៅ នៅក្នុងទីក្រុងសូដុំមនេះ ជាយូរយារណាស់មកហើយ។ លោកមាន ការអត់ឱនដល់អំពើអាក្រក់ ទាំងអម្បាលមាណ នៅក្នុងទីក្រុងនោះ ថ្វីត្បិតលោកយល់ថា អំពើទាំងនោះពិតជាអាក្រក់មែន។ លោកមានកូនប្រុសកូនស្រី ដែលធំដឹងក្តីនៅក្នុងទីក្រុងនោះ ហើយពួកកូនលោកខ្លះ បានរៀបការជាមួយនឹងមនុស្សអាក្រក់ទាំងនោះដែរ។ ក្នុងខណៈដែលព្រះជាម្ចាស់ បង្គាប់អោយលោកឡុត ចេញពីទីក្រុងនោះ គាត់បានទៅប្រាប់ កូនប្រុសគាត់យ៉ាងដូច្នេះថា “ចូរនាំគ្នាចេញពីទីនេះទៅពីព្រោះព្រះយេស៊ូវ រៀបនឹងបំផ្លាញទីក្រុងនេះចោលហើយ”។ ពួកកូនប្រុសរបស់លោកសើចចំអកអោយលោក ព្រមទាំងសម្តែងការមើលងាយ មើលថែកដល់លោកទៀតផង។ ខ្ញុំគិតថា ប្រហែលជាពួកកូនប្រុសទាំងនោះ ឃើញលោកឡុតទិញដីមួយកន្លែងទៀត កាលពីសប្តាហ៍មុននេះសោះ ហេតុអ្វីបានជាគាត់ ហ៊ានចាកចោលដី ដែលគាត់ទើបនឹងទិញនោះកើត។ លោកឡុតរស់នៅទីនោះ ជាយូរមកហើយ ឯអត្តចរិតរបស់លោក មិនមានអ្វីធ្វើអោយគេចាប់ភ្លឺក ថាគាត់ជាមនុស្សខុសប្លែកពីគេទេ។ ដូច្នេះហើយបានជាពួកកូនប្រុសរបស់លោក មិនយកពាក្យរបស់លោកថា ជាការពិត ពោលគឺគេជឿថា “គាត់និយាយលេងទេ”។ លោកឡុតបានស្ម័គ្រចិត្ត មកនៅទីក្រុងនេះ ខុសព្រះហឫទ័យបំណងរបស់ព្រះ ហើយគាត់ ក៏មិនដែលធ្វើបន្ទាល់ ដល់អ្នកដទៃអំពីព្រះជាម្ចាស់ដែរ។ បើតាមយើងវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងអត្ថបទនេះ យើងឃើញថា លោកឡុត មិនដែលបាននាំអ្នកណាសូម្បីម្នាក់សោះ មកថ្វាយដល់ព្រះជាម្ចាស់ទេ។ សព្វថ្ងៃគោលការណ៍របៀបនេះ នៅមាន

កម្មវិធីសិក្សាសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

ដដែល ពោលគឺពេលដែលលោកអ្នកបងប្អូន បានធ្លាក់ទាបដល់កំរិតស្មើនឹងពួកមនុស្ស មានចាប់ទាំងនេះហើយ លោកអ្នកមិនអាចទាញ នាំគេអោយមក ស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ នៃ យើងបានឡើយ។ ខ្ញុំគិតថា ឆាកដែលលោកឡូត កំពុងតែសម្តែង គឺជាឆាកដែល គ្រីស្ទបរិសុទ្ធមានប្រភេទដូចលោកឡូត កំពុងសម្តែងសព្វថ្ងៃនេះដែរ។

និយាយតាមត្រង់ចុះ ខ្ញុំពិតជាយល់ស្រប ជាមួយនឹងលោកអំប្រាហាំ ដែលគិត ថា លោកឡូតប្រហែលជាមិនទាន់រួចពីបាបទេមើលទៅ ប៉ុន្តែ សូមលោកអ្នកវិនិច្ឆ័យ លោកឡូត ពីព្រះបន្ទូលដែលទ្រង់មានបន្ទូលក្នុងគម្ពីរពេត្រុសយ៉ាងដូច្នេះថា” ហើយ បើទ្រង់បានបញ្ជូនក្រុងសូដុម និងក្រុងកូម៉ូរ៉ាអោយទៅជាដែន ទាំងកាត់ទោសអោយត្រូវ ហិនវិនាសសាបសូន្យទៅ ទុកជាគំរូដល់ពួកមនុស្សតទៅមុខ ដែលគិតរស់នៅដោយ សេចក្តីមិនឱ្យស្មើ តែបានប្រោសលោកឡូត ជាអ្នកសុចរិតអោយរួចរាល់ ដែលលោក មានចិត្តព្រួយលំបាក ដោយព្រោះកិរិយាខូចអាក្រក់របស់មនុស្សទាំងច្បាប់ទាំងនោះ ជឿតអ្នកសុចរិតនោះ ដែលនៅជាមួយនឹងគេ ក៏កើតទុក្ខក្នុងចិត្តសុចរិតរបស់លោករាល់តែ ថ្ងៃ ដោយបានឮ ហើយឃើញការទទឹងច្បាប់ ដែលគេប្រព្រឹត្តធ្វើ” (២ពេត្រុស២:៦-៨)។ ខ្ញុំសូមជំរាប លោកអ្នកបងប្អូនយ៉ាងដូច្នេះថា លោកឡូតមិនដែលឃើញមានក្តីសប្បាយ សោះ តាំងពីគាត់ទៅរស់នៅក្នុងទីក្រុងសូដុមនេះ។ ពេលនេះគាត់ត្រូវចាកចេញពី ទីក្រុងទៀត ហើយម្តងនេះគ្មាននរណាព្រមចេញទៅជាមួយគាត់ទេ លើកលែងតែកិរិយា របស់លោក និងកូនក្រមុំពីរនាក់ដែលនៅលីវនៅឡើយ។

អប្បបរមាសិក្សាសាមប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

លុះពេលភ្លឺឡើង នោះទេវតាបង្ខំឲ្យតថា ចូរក្រោកឡើងយក
ប្រពន្ធហើយនិងកូនស្រីឯងទាំង២នាក់ ដែលនៅឯណោះទៅ
ក្រែងឯងឆ្លៀតវិនាសក្នុងអំពើទុច្ចរិតរបស់ទីក្រុងនេះដែរ តែគាត់
នៅបង្អែបង្អង់ នោះទេវតាក៏ចាប់ដៃគាត់និងដៃប្រពន្ធហើយ
និងកូនស្រីគាត់ទាំង២នាំចេញទៅលែងឯក្រៅទីក្រុង ដ្បិតព្រះ
យេហូវ៉ាទ្រង់មេត្តាប្រណីដល់គាត់ (លោកុ.១៩:១៥-១៦)។

លោកឡុតពិតជាមនុស្ស ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះជាម្ចាស់មែន ទោះបី
ជីវិតគាត់រស់នៅប្រៀបឧបមាដូចភ្លើងឆេះផ្ទះក៏ដោយ។ បើប្រសិនណាជាខ្ញុំ គ្រាន់តែអាន
ព្រះគម្ពីរលោកុប្បត្តិ ត្រង់ដែលយើងទើបនឹងអានអម្បាញមិញនេះ ខ្ញុំជឿប្រាកដថា លោក
ឡុត ពិតជាមិនបានទទួលសេចក្តីសង្គ្រោះទេ។ ប៉ុន្តែ ព្រះគម្ពីរពេត្រុសបានហៅ លោកថា
ជាមនុស្សសុចរិត ហើយយើងក៏ទទួលយល់ស្របជាមួយ នឹងព្រះគម្ពីរនេះ យ៉ាងដូច្នេះ
ដែរ។ លោកឡុតបានទទួលឈ្មោះថា ជាមនុស្សសុចរិត ពីព្រោះលោកឡុតបានជឿដល់
ព្រះជាម្ចាស់។ ព្រះជាម្ចាស់សម្តែងព្រះគុណរបស់ទ្រង់ ចំពោះលោកឡុតបាន ជាលោក
ជឿដល់ព្រះអង្គបន្តទៅទៀត រហូតគាត់ព្រមចាកចេញពីទីក្រុងជាលំនៅរបស់លោក។

កាលបាននាំចេញផុតទៅក្រៅហើយនោះទេវតាប្រាប់ថា ចូររត់
ទៅឱ្យបានរួចជីវិតចុះ កុំអោយមើលមកក្រោយឡើយ ក៏កុំ

ឱ្យឈប់នៅស្រុកវាលឯណាមួយផង ចូររត់ទៅឯភ្នំវិញ ក្រែង
ឯងត្រូវវិនាសដែរ តែឡូតប្រកែកថា ទេលោកម្ចាស់អើយ មើល
ឥឡូវនេះ លោកបានផ្តល់ព្រះគុណមកខ្ញុំជាអ្នកបម្រើលោក ហើយ
បានចំរើនសេចក្តីមេត្តាករុណារបស់លោក ឱ្យខ្ញុំឃើញដោយការ
ពារជីវិតខ្ញុំ តែខ្ញុំរត់ទៅឯភ្នំមិនបានទេ ក្រែងសេចក្តីអាក្រក់តាម
ខ្ញុំទាន់ ហើយខ្ញុំត្រូវស្លាប់វិញ (លោកុ.១៩:១៧-១៩) ។

តាមការដោះសារខាងលើ លោកឡូត មិនមានចិត្តចង់ចេញពីទីក្រុងនោះប៉ុន្មាន
ទេ ប៉ុន្តែ ដោយលោកជឿលើពាក្យរបស់ទេវតា បានជាលោកព្រមចាកចេញពីទីក្រុង
នោះ។ ប៉ុន្តែ លោកមិនអាចធ្វើដំណើរទៅដល់ភ្នំ ដែលព្រះជាម្ចាស់ចង់អោយគាត់ទៅ
ជ្រកកោននោះទេ។

មើលន៍ មានទីក្រុង១នុំស្ថិតនៅជិតបង្កើយ ហើយក៏តូចផង
ឬមិនតូចទេ នោះល្មមនឹងរត់ទៅឱ្យរួចបាន សូមឱ្យខ្ញុំរត់ទៅឯ
ណោះវិញ នោះខ្ញុំនឹងបានរួចជីវិតហើយ (លោកុ.១៩:២០) ។

លោកឡូតបានសុំទៅស្នាក់នៅ ក្នុងទីក្រុងតូចមួយហៅថា សូអា។ លោកអ្នក
ឃើញទេត្រង់នេះថា លោកឡូតបានចេញពីទីក្រុងសូដុម ប៉ុន្តែ គាត់មិនបានចេញ

ដោយសុឆន្ទៈជ្រះថ្លានោះសោះឡើយ។ នៅក្នុងពេលនេះ ខ្ញុំជឿថា លោកកំពុងទូលទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង។

ការបំផ្លាញទីក្រុងទាំងពីររួមទាំងទារលទំនាប

ព្រះជាម្ចាស់បានរំលាយទីក្រុងទាំងពីរ គឺសូដុំមនិងកូម្មុរ៉ាចោលទាំងស្រុងតែម្តង។ ព្រះគម្ពីរបានសម្តែង អោយយើងឃើញសេចក្តីពីរ យ៉ាងទៀត ទីមួយទាក់ទងជាមួយនឹងភរិយារបស់លោកឡុត ទីពីរទាក់ទងជាមួយ នឹងកូនស្រីក្រមុំរបស់លោកទាំងពីរ។ សេចក្តីដែលទាក់ទង នឹងភរិយារបស់លោក គឺមានហេតុការណ៍កើតឡើង ដូចខាងក្រោមនេះ។

**ឯប្រពន្ធឡុតក៏ងាកបែរមើលទៅក្រោយវិញ នោះស្រាប់តែទៅជា
បង្គោលអំបិលទៅ (លោកុ.១៩:២៦)។**

ខ្ញុំយល់ថា មានមនុស្សភាន់ច្រឡំខគម្ពីរខាងលើនេះច្រើនណាស់។ ហេតុអ្វីបានជាប្រពន្ធលោកឡុត បែរមើលមកក្រោយ? ខ្ញុំយល់ថា មានមូលហេតុពីរយ៉ាង ដែលធ្វើអោយគាត់ងាកបែរក្រោយ។ ទីមួយគាត់មើលមកក្រោយ ពីព្រោះគាត់មិនចង់ចាកចេញពីទីក្រុងសូដុំមទាល់តែសោះ។ គាត់ស្រឡាញ់ទីក្រុងសូដុំមនេះណាស់។ គាត់ស្រឡាញ់

គម្ពីរវិសិស្សសាស្ត្រប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

លោកឡតដែរ ប៉ុន្តែ គាត់ស្តាយដ៏ឡូត៍ដែលទើបនឹងទិញ ប៉ុន្មានថ្ងៃមុននេះជាជាង។ គាត់មិនចង់ចាកចេញពីដីឡូត៍នោះទេ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គាត់ជាសមាជិករបស់ក្រុមផ្សេងៗ ដែលមាននៅក្នុងទីក្រុងនោះ។ គាត់ប្រហែលជាសមាជិក របស់ភាគហ៊ុនណាមួយ ឬជាសមាជិករបស់សមាគមណាមួយ អាចជាសមាជិករបស់ក្រុមស្ត្រី ឬមួយក៏ជាសមាជិក របស់ក្រុមកាន់សាសនាណាមួយផងក៏មិនដឹង។ តាមមើលទៅ គាត់ជាសមាជិករបស់ក្រុមទាំងអស់ ដែលមាននៅក្នុងទីក្រុងទាំងមូលផង។ ចិត្តរបស់គាត់ មិនដាច់អាល័យពីទីក្រុងសំជុំមឡើយ។ ពេលដែលគាត់ដើរចេញពីទីក្រុងស្ងួត មានកូនប្រុសកូនស្រីគាត់ដែលរៀបការរួចទៅហើយ ស្នាក់នៅទីនោះ ធ្វើអោយចិត្តគាត់ក៏នៅ ទីនោះជាមួយពួកកូនគាត់ដែរ។ កិរិយាបែរមើលក្រោយរបស់កិរិយាលោកឡតនេះ បន្ទាល់ទុកនូវមេរៀន អោយយើងរៀនសូត្រសព្វថ្ងៃនេះ។ ខ្ញុំធ្លាប់ឮត្រីស្នូបវិស័ទភាគ ច្រើននិយាយថា ចង់អោយតែព្រះជាម្ចាស់យាងត្រឡប់មកវិញឆាប់ៗទេ ប៉ុន្តែ ទោះបីគេ មានចិត្តយ៉ាងដូច្នោះមែន គេមិនខ្វល់ពីរបៀបចំជីវិតគេ បែបជាជីវិត ដែលត្រូវទៅនៅជា មួយព្រះអង្គនោះឡើយ។ នៅព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ គេរៀបចំទៅព្រះវិហារ តែពាក់កណ្តាលខ្លួនប៉ុណ្ណោះ។ យប់ថ្ងៃអាទិត្យដែល គេត្រូវមកអធិស្ឋាន មកថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ គេមិនចង់ចាកចោលផ្ទះរបស់គេទេ ពីព្រោះគេចូលចិត្តរឿងភាគ ក្នុងទូរទស្សន៍ជាជាង។ ប៉ុន្តែពេលដែលព្រះជាម្ចាស់ទ្រង់យាងមក មិត្តសម្លាញ់អើយ លោកអ្នកត្រូវចាកចោលទូរទស្សន៍ ត្រូវចាកចោលផ្ទះសម្បែង ដែលជាទីមនោរម្យរបស់លោកអ្នក ថែមទាំងត្រូវចាកចោលអ្វីៗទាំងអស់ ដែលលោកអ្នកមាននៅលើលោកនេះផងដែរ។ ខ្ញុំសូមសួរដល់លោកអ្នកថា

កម្ពុជាជីវិតគ្រប់គ្រាន់ប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

ពេលដែលលោកអ្នក ចាកចេញពីលោកនេះ ទៅនៅជាមួយព្រះអង្គ តើលោកអ្នកពិបាក ចិត្តណាស់ឬមួយយ៉ាងណា?

ខ្ញុំធ្លាប់សួរខ្លួនឯង នូវសំណួរនេះដែរ។ បើនិយាយតាមត្រង់ ខ្ញុំមិនសូវ ជាមានចិត្តចង់ចាកចោលផ្ទះសម្បែងខ្ញុំប៉ុន្មានទេ។ ខ្ញុំចង់នៅផ្ទះខ្ញុំ ចង់នៅជិតមិត្តភក្តិ សាច់ញាតិជិតខាង ដែលខ្ញុំស្រឡាញ់រាប់អាន។ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំមានកម្មវិធីបង្ហាត់បង្រៀន តាមវិទ្យុបែបនេះ ខ្ញុំនៅមានចិត្តចង់ធ្វើតទៅទៀត។ និយាយរួម ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ព្រះជាម្ចាស់ ទុកអោយខ្ញុំ នៅលើលោកនេះបានវែងបន្តិចទៅទៀត។ តែទោះបីចិត្តរបស់ខ្ញុំ នៅទីម ទាមយ៉ាងនេះក៏ដោយ ខ្ញុំរៀបចំចិត្តរួចស្រេចចាច់ហើយថា ពេលដែលព្រះអម្ចាស់ហៅ ខ្ញុំទៅនៅជាមួយទ្រង់ ខ្ញុំមិនមានការឈឺចាប់អ្វី នឹងលះចោលរបស់ទ្រព្យនៅលោកនេះ ទេ។ ខ្ញុំចង់ទៅជាមួយព្រះអង្គឆាប់ៗតែម្តង។ ខ្ញុំស្រឡាញ់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ នៅលោកីយ៍នេះ ប៉ុន្តែខ្ញុំស្រឡាញ់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ នៅស្ថានសួគ៌ជាង។ ខ្ញុំព្រមទៅជាមួយព្រះអង្គ មិន ស្តាយស្រណោះ និងរបស់ទ្រព្យដែលមាននៅសល់ ពីខាងក្រោយខ្ញុំនោះទេ។ ចុះចំណែក លោកអ្នកវិញ តើមានអារម្មណ៍បែបណាដែរសព្វថ្ងៃនេះ ស្តីពីការទៅនៅជាមួយព្រះអង្គ? ភរិយារបស់លោកឡូត បែរមើលក្រោយ ហើយគាត់បានក្លាយទៅជាបង្គោល អំបិលទៅ។ ចុះលោកអ្នកវិញចង់បែរមើលទៅក្រោយដូចគាត់ ហើយក្លាយទៅជាបង្គោលអំបិលដូច គាត់ដែរឬទេ?

ចំណែកឯមូលហេតុទីពីរវិញ គឺគាត់មិនជឿដល់ព្រះបន្ទូល ដែលប្រកាសប្រាប់ គាត់តែម្តង។ ព្រះជាម្ចាស់មានបន្ទូលទៅកាន់គាត់ថា ត្រូវចេញពីទីក្រុងនោះ កុំអោយ

កម្មវិធីសិក្សាសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

មើលក្រោយអោយសោះ។ លោកឡុតមិនបានមើលក្រោយទេ ពីព្រោះគាត់ជឿលើព្រះ
បន្ទូលហាមប្រាម។ ប៉ុន្តែ ភរិយារបស់លោកឡុតវិញ មិនបានជឿដល់ព្រះអង្គសោះ
តែម្តង។ គាត់បែរមើលក្រោយ ហើយគាត់បានក្លាយត្រឡប់ទៅជាបង្គោលអំបិល។

ខ្ញុំមិនចង់ពន្យល់វែងឆ្ងាយ អំពីដំណើររឿង កូនស្រីទាំងពីររបស់គាត់ដែលបាន
និយាយក្នុង១៣-៣៨នេះទេ។ រឿងនោះ ជារឿងអាក្រក់ជួរជាតិស្រាប់ទៅហើយ។
លោកឡុតមិនមានជីវិតល្អបរិបូរ ពេលដែលលោករស់នៅទីក្រុងសូដុម។ លោកបាត់អ្វី
ទាំងអស់ ពេលដែលលោកនៅក្នុងទីក្រុងនោះ សល់តែព្រលឹងមួយគត់។ ជីវិតលោកឡុត
ជារូបភាព ឆ្លុះបញ្ចាំងដល់ជីវិតរបស់មនុស្សសព្វថ្ងៃនេះ ដែលមិនព្រមយកអំពើបាប ដែល
ជាប់នៅក្នុងជីវិតរបស់ខ្លួន មកត្រិះរិះពិចារណាទេ។ គ្រីស្ទបរិសុទ្ធច្រើនណាស់ ដែលបាន
រួចពីបាបដែរ ប៉ុន្តែ “ដូចជាដើរកាត់ភ្លើង” ។ អ្នកទាំងនោះ ទូលពងមាន់នៅមួយកញ្ជើរ
ដើរឆ្ពោះទៅស្ថានសួគ៌ ប៉ុន្តែ ប្រឡែងជាមួយអំពើបាបរបស់គេដូច្នេះហើយព្រះជាម្ចាស់
នឹងជំនុំជំរះគេជាពិត។ ករណីលោកឡុត ដែលមានសម្តែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរនេះ ជា
ឧទាហរណ៍ស្រាប់ហើយ។

ឥឡូវនេះ សុំយើងបែរមកពិនិត្យមើលដំណើររបស់លោកអំប្រាហាំមវិញម្តង។
តើលោកអំប្រាហាំមានគំនិតបែបណានៅក្នុងរឿងដែល ឡុតកំពុងឆ្លងកាត់នេះ?

**ឯអំប្រាហាំគាត់ក្រោកពីព្រលឹមឡើង នៅឯកន្លែងដែលបានឈរ
នៅចំពោះព្រះយេស៊ូវ គាត់មើលទៅឯក្រុងសូដុម ក្រុងកូម៉ូរ៉ា**

កម្មវិធីសិក្សាសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

**និងស្រុកវាលទាំងអស់ ឃើញមានសុទ្ធតែផ្សែងហុយឡើងពីដីមក
ដូចជាផ្សែងនៃគុកភ្លើង (លោកុ.១៩:២៧-២៨)។**

នៅពេលដែលលោកអំប្រាហាំ ក្រឡេកមើលទៅទីក្រុងសូដុម ចិត្តរបស់លោក មានការក្អកក្អួលណាស់។ ខ្ញុំមិនដឹងថា លោកបានជ្រាបហើយឬនៅថា ក្លាយលោកឈ្មោះ ឡុតនោះ បានរួចផុតពីគ្រោះអន្តរាយហើយ។ គាត់ប្រហែលជាដឹងរឿងនេះ ក្រោយមក ទៀតទេ។ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំដឹងពិតប្រាកដថា ពេលដែលលោកមើលទៅទីក្រុងនោះ លោកមានចិត្ត ព្រួយបារម្ភ ព្រោះតែក្លាយរបស់លោកប៉ុណ្ណោះ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថា លោកអំប្រាហាំមិនបាន ដាក់ទុនលុយកាក់រកស៊ីនៅទីក្រុងនោះទេ។ ពេលដែលទីក្រុងនេះ ទទួលការជំនុំជំរះ លោកមិនមានការអ្វីរំខានដល់ចិត្តលោកឡើយ ពីព្រោះលោកមិនស្រឡាញ់កិច្ចការ ដែល គេធ្វើនៅទីក្រុងនោះ ព្រមទាំងមិនស្រឡាញ់ដល់អ្វីៗទាំងអស់ដែលនៅលើលោកនេះ ផង។ សូមលោកអ្នកបងប្អូន នឹកចាំពីព្រះបន្ទូល ដែលសម្តែងថា “កុំអោយស្រឡាញ់ លោកីយ៍ ឬរបស់អ្វីដែលនៅក្នុងលោកីយ៍នេះអោយសោះ...” (១យ៉ូហាន២:១៥)។

ឥឡូវនេះ សុំលោកអ្នកសម្លឹងមើលទីក្រុងសូដុម តាមក្រសែភ្នែក របស់មនុស្សធរ្យបា។ ទីមួយ សូមលោកអ្នកសម្លឹងមើល តាមក្រសែភ្នែករបស់លោកឡុត។ លោកឡុតវិនិច្ឆ័យ តាមភាពឆ្លើយតបរបស់ទីក្រុងនេះ។ ភរិយាលោកឡុតចាប់ចិត្ត ស្នេហាទីក្រុងនេះ ខ្លាំងក្រៃលែង។ ទីពីរ លោកអ្នកសម្លឹងមើលទីក្រុងសូដុម តាមក្រសែ ភ្នែករបស់លោកអំប្រាហាំ។ លោកអំប្រាហាំ មិនមានខាតបង់អ្វីសោះ ពេលដែលទីក្រុង

អប្បបរមាសិក្សាសាមញ្ញព្រះគម្ពីរ

នោះត្រូវហិនវិនាស។ ទីបី សូមលោកអ្នកបងប្អូន សម្លឹងមើលទីក្រុងនេះ តាមក្រវែល ព្រះនេត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គទតមើលឃើញ អំពើបាបនៅក្នុងទីក្រុង នេះមាន ភាពទុរល្អហើយស្អុយ ល្មមផ្ទុះទៀតផង។ សព្វថ្ងៃនេះ ក្រុមជំនុំមិនបានមើលឃើញ អំពើបាប ដែលស្រដៀងនឹងលេងកូនជីង កំពុងបង្កប់នៅក្នុងក្រុមជំនុំ ដូចជាព្រះអម្ចាស់ ទ្រង់បានទតឃើញនោះឡើយ។ អ្នកលេងកូនជីង និងអ្នកប្រព្រឹត្តបាប ស្មើនឹងលេងកូន ជីងច្រើនណាស់ ដែលបង្កប់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមជំនុំរបស់ព្រះអង្គ។ អំពើបាបលាក់កំបាំង ទាំងនោះ ទ្រង់ឃើញថាទុំល្មមផ្ទុះផងដែរ។ ខ្ញុំនិយាយនេះ មិនមែននិយាយអោយតែឮ ប៉ុន្តែខ្ញុំនិយាយដោយឃើញអំពើបាបទាំងនោះ មានប្រព្រឹត្តពិតប្រាកដមែននៅក្នុងក្រុម ជំនុំ ឯអំពើបាបទាំងនោះ ពួកយើងរាល់គ្នា កំពុងតែប្រព្រឹត្តផងដែរ។

ភ្លៀងឱកាសនេះ ខ្ញុំសុំប្រកាសជំហរ របស់គ្រីស្ទបរិស័ទ ចំពោះមនុស្សដែល ប្រព្រឹត្តបាបលេងកូនជីង។ តើយើងហៅកិរិយាប្រព្រឹត្តនោះថាជាអ្វី? សូមលោកអ្នក ដែលរស់នៅក្នុងទីក្រុងសូដុម លោកបានហៅកិរិយាលេងកូនជីងនេះ ថាជាអំពើអាក្រក់ ជួរជាតិណាស់។ ព្រះជាម្ចាស់ជំនុំជំរះ កិរិយាប្រព្រឹត្តបែបនេះពិតប្រាកដ។ កូនរបស់ព្រះ ជាម្ចាស់ មិនត្រូវមានគំនិតសម្របសម្រួលជាមួយ នឹងកិរិយាបែបនេះជាដាច់ខាត។ កិរិយានេះជាអំពើបាប។ មនុស្សនៅក្នុងលោក លើកតំកើងមនុស្សខ្ចីយ ថាជាមនុស្ស នេះមានជម្ងឺ។ ឯមនុស្សប្រមឹក ក៏មនុស្សនៅក្នុងលោកនេះ និយាយថា មនុស្សមាន ជម្ងឺដែរ។ មែនហើយ ទាំងអ្នកខ្ចីយ ទាំងអ្នកប្រមឹក សុទ្ធតែជាអ្នកមានជម្ងឺមែន។ ប៉ុន្តែ ហេតុអ្វីបានជាគាត់យកដៃទៅចាប់កែវស្រាឆឹកមួយស្រីដំបូង រួចហើយថែមមួយលិក្រ

អប្បបរមាសិក្សាសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

រួចហើយថែមមួយដបទៀត រហូតដល់ធ្លាក់ខ្លួនឈឺ? លោកអ្នកបងប្អូនអើយ អំពើបាប បាននាំមុខគាត់! អ្នកលេងកូនជីង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើបាបពេញទី។ ព្រះគម្ពីររ៉ូម បាន សម្តែងពីរឿងនេះថា ជាអំពើបាប ហើយព្រះជាម្ចាស់ ប្រគល់មនុស្ស ដែលចង់ប្រព្រឹត្ត អំពើបាបបែបនេះ អោយត្រេកត្រអាល នឹងរស់នៅក្នុង អំពើបាបរបស់ខ្លួន (សូមអាន ខតម្ពីររ៉ូម១:១៨-៣២)។ ព្រះគម្ពីរលោកុប្បត្តិជំពូក១៩នេះ សម្តែងពីរូបភាពរបស់មនុស្ស យើង ដែលកំពុងរស់នៅសព្វថ្ងៃនេះ ថាជាមនុស្សដែលដាច់ឆ្ងាយពីព្រះអង្គ ធ្វើតាមតែ អំពើដែលចិត្តខ្លួននឹកឃើញថាល្អ។

ជំពូក ២០

ធម្មបទ លោកអំប្រាហាំនិយាយមិនពិតពីដំណើរនាងសារ៉ា

ជំពូក២០នេះ គឺជាជំពូកដែលលោកអ្នកបងប្អូនគិតថា គួរកុំអោយមាននៅ ក្នុងព្រះគម្ពីរធ្វើអ្វី ពីព្រោះយើងឃើញលោកអំប្រាហាំ ធ្វើអំពើបាបច្រើនម្តងទៀត ហើយ។ ពេលលោកចុះទៅនៅស្រុកអេស៊ីធី នៅចំពោះស្តេចផារ៉ោន លោកបាន និយាយមិនពិតថា “នាងសារ៉ាយជាប្អូនរបស់ខ្ញុំលម្អ”។ ដំណើររឿងនោះ មានលក្ខណៈ អាក្រក់ស្តាប់ណាស់។ ប៉ុន្តែ ទោះបីយ៉ាងនោះក៏ដោយជំពូក២០នេះ មានសារៈសំខាន់ ណាស់។ លោកអំប្រាហាំ និងសារ៉ាត្រូវតែជំរះអំពើបាបរបស់ខ្លួន មុននឹងអាចទទួលយក កូនប្រុសមួយឈ្មោះអ៊ីសាក មកធ្វើជាកូនរបស់ខ្លួនផ្ទាល់។ ខ្ញុំសូមនិយាយទៅកាន់លោក អ្នកបងប្អូននៅថ្ងៃនេះដែរថា ល្អិតណាបងប្អូនមិនបានជំរះអំពើបាប នៅក្នុងជីវិតរបស់ លោកអ្នកផ្ទាល់ទេ ល្អិតនោះមិនមានព្រះពរណាម្នាក់មកដល់ជីវិតលោកអ្នករាល់ឡើយ។

លោកអំប្រាហាំនិយាយមិនពិតពីដំណើរនាងសារ៉ា

នៅក្នុងជំពូក២០នេះ ខ្ញុំគ្រាន់តែចង់ពន្យល់ចំណុចធំៗខ្លះៗតែប៉ុណ្ណោះ។

កម្មវិធីសិក្សាសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

**ឯអំប្រាហាំគាត់ចេញពីទីនោះធ្វើដំណើរទៅស្រុកក្បួង គាត់តាំង
ទីលំនៅត្រង់កេរ៉ា នាកណ្តាលការដេសនិងសើរ អំប្រាហាំក៏
និយាយពីសារ៉ាប្រពន្ធគាត់ថាជាប្អូនវិញ រួចអំប្រាហាំឱ្យជាស្តេច
កេរ៉ាទ្រង់ចាត់គេអោយទៅនាំយកសារ៉ាមក (លោកុ.២០:១-២) ។**

ខគម្ពីរខាងលើនេះ បញ្ជាក់អោយឃើញសេចក្តីមួយដែលយើងត្រូវកត់
សម្គាល់។ តើលោកអ្នកបងប្អូនជឿថា នាងសារ៉ាមានរូបសម្ផស្សលើកឆាយមែនដែរឬ
ទេ? មកដល់ពេលនេះ នាងសារ៉ាមានអាយុ៩៩ឆ្នាំហើយ ប៉ុន្តែនាងនៅតែមានរូប
សម្រស់លើកឆាយដដែល។ សព្វថ្ងៃនេះ ស្ត្រីអាយុ៩៩ឆ្នាំមិនមានរូបសម្ផស្សលើកឆាយដូច
ជានាងសារ៉ាទេ។ លោកអំប្រាហាំធ្វើដំណើរទៅស្រុកក្បួង ដើម្បីតាំងទីលំនៅនៅទី
នោះ។ លោកបានធ្វើដំណើរ រហូតទៅដល់ការដេសចាសៀវ គឺជាទីកន្លែងដែលកាលកូន
ចៅអីស្រាអែលត្រឡប់ពីអេស៊ីធូរវិញ អ្នកស្រុកម្តុំនេះ មិនអនុញ្ញាតអោយគេឆ្លងកាត់ដី
នោះឡើយ។ លោកអំប្រាហាំ ធ្វើដំណើរទៅដល់ស្រុកក្បួង ក៏តាំងទីលំនៅនៅតំបន់
កេរ៉ា។ តាមយោបល់ខ្ញុំ លោកមិនគួរធ្វើដំណើរទៅតាំងទីលំនៅនៅទីនោះទេ ប៉ុន្តែក្នុង
សាច់រឿងនេះ បាននិយាយថា នៅទីនោះ លោកនិយាយពាក្យភូតភរពីដំណើរនាង
សារ៉ា។

ខ្ញុំសុំផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំង ទៅលើការលន់ក្តួចរបស់លោកអំប្រាហាំ
ពីព្រោះសេចក្តីនេះជាសាច់រឿងស្នូល របស់ជំពូក២០នេះតែម្តង។ លោកអំប្រាហាំ

អប្បបរមាសិក្សាសាមគ្គីភ័យព្រះគម្ពីរ

និងសារ៉ាមិនអាចទទួលអីសាកមកធ្វើជាកូនរបស់ខ្លួនផ្ទាល់បានទេ បើប្រសិនណាជាអ្នក
ទាំងពីរ មិនព្រមជំរះអំពើបាប ដែលមាននៅក្នុងជីវិតរបស់លោកឡើយ។

**អំប្រាហាំមទូលថា ពីព្រោះទូលបង្គំនឹកថា ប្រាកដជាគ្មានសេចក្តី
កោតខ្លាចដល់ព្រះនៅទីនេះទេ ហើយថា គេនឹងសំឡាប់ទូលបង្គំ
ចោលដោយព្រះប្រពន្ធទូលបង្គំនេះ (លោកុ.២០:១២)។**

លុះមានគេជាន់កែងលោកជាប់ អំប្រាហាំមទូលស្តេចអំប៊ីម៉ាឡិចថា “ខ្ញុំបានរក
ទ្រង់តែពាក់កណ្តាលទេ ពីព្រោះតាមពិតទៅ នាងសារ៉ានេះ ជាប្អូនទូលបង្គំមែន ប៉ុន្តែ
មិនមែនម្តាយជាមួយគ្នាទេ ហើយខ្ញុំក៏យកនាងជាប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំទៅ”។

**កាលព្រះទ្រង់ បានធ្វើឱ្យទូលបង្គំដើរចាកចោលផ្ទះឪពុកមកនោះ
ទូលបង្គំបាននិយាយនឹងនាងថា ត្រូវឱ្យឯងអាណិតដល់អញយ៉ាង
នេះ គឺនៅកន្លែងណាដែលយើងទៅ នោះត្រូវនិយាយពីអញថា
ជាបងឯង (លោកុ.២០:១៣)។**

សេចក្តីត្រង់នេះបញ្ជាក់ថា លោកអំប្រាហាំម មិនបានទុកចិត្តពេញទីដល់ព្រះជា
ម្ចាស់ទេ។ មុនពេលចេញដំណើរពីស្រុកកំណើត លោកហើយនិងនាងសារ៉ាបាន

គម្ពីរវិសិស្សសាសនាប្រព័ន្ធព្រះគម្ពីរ

ធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយគ្នាថា នៅទីណាដែលលោកអំប្រាហាំអាចទទួលបានគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ ទាក់ទងនឹងប្រពន្ធរបស់លោក នៅទីនោះសាវ័ត្រូវហៅលោកអំប្រាហាំថាជាបងវិញ។ ដំណោះស្រាយនេះ អ្នកទាំងពីរជឿថា អាចជួយដល់ជីវិតអំប្រាហាំ មិនអោយស្លាប់បាន។ អ្នកទាំងពីរប្រហែលជា មិនយល់ស្របជាមួយគ្នា១០០%ទេ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងនោះក៏ដោយ អ្នកទាំងពីរបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះ។ ដំបូងអ្នកទាំងពីរភូតភររឿងនោះនៅស្រុកអេស៊ីធី ឥឡូវនេះ គេប្រព្រឹត្តបាបដដែលនោះម្តងទៀតហើយ។ អ្នកទាំងពីរត្រូវតែជំរះបាបភូតភរ នេះ ទើបព្រះអង្គព្រមឆ្លើយតប នឹងសេចក្តីអធិស្ឋានរបស់អំប្រាហាំ ថាទ្រង់នឹងប្រទាន អោយមានកូនប្រុសមួយ។ លោកមិនអាចទទួលយកអីសាកជាកូនប្រុសមួយបានទេ ទាល់ តែលោកព្រមជំរះអំពើបាបបែបនេះ ចេញពីជីវិតរបស់លោកជាមុនសិន។

លោកអ្នកបងប្អូនអើយ សព្វថ្ងៃនេះ មានគ្រីស្ទបរិស័ទច្រើនណាស់ ដែលមិន ព្រមជំរះអំពើបាប ដែលខ្លួនមានចេញពីក្នុងជីវិតរបស់ខ្លួនទេ។ ដូច្នេះហើយ បានជាគ្មាន ព្រះពរណាល្អកើតឡើង នៅក្នុងជីវិតរបស់គេសោះ។ បើប្រសិនណាជាពួកអ្នកដឹកនាំ នៅក្នុងក្រុមជំនុំរបស់ព្រះអង្គសព្វថ្ងៃនេះ ព្រមជំរះអំពើបាបចេញពីក្នុងចិត្ត ក្នុងគំនិត របស់គេ ខ្ញុំជឿពិតប្រាកដថា ក្រុមជំនុំរបស់ព្រះអង្គសព្វថ្ងៃនេះ នឹងមានការកកើតរំ ពើកជាមិនខានឡើយ។ ខ្ញុំផ្ទាល់មិនជឿថា មានព្រះពរណាកើតឡើងដល់ក្រុមជំនុំទេ លើកលែងតែពួកអ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំ និងពួកអ្នកជឿសុខចិត្តលះចោល ទាំងជំរះអំពើ បាបដែលខ្លួនកំពុងតែប្រព្រឹត្តផង។ សូមលោកអ្នកបងប្អូន ស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ ដែលទ្រង់មានបន្ទូលតាមរយៈសាវ័កប្លូល ដែលចែងយ៉ាងដូច្នេះថា “ត្រូវអោយមនុស្ស

អម្បាលវិសិក្សាសាស្ត្រព្រះគម្ពីរ

ល្បងខ្លួនឯងមើល រួចសឹមបរិភោគនំប៉័ង ហើយផឹកទឹកនេះពែងចុះ ដ្បិតអ្នកណាដែល
បរិភោគបែបមិនគួរសម អ្នកនោះឈ្មោះថាបរិភោគជាសេចក្តីជំនុំជំរះ ដល់ខ្លួនវិញ
ដោយព្រោះមិនពិចារណា ឃើញរូបអង្គនៃព្រះអម្ចាស់ទេ គឺដោយហេតុនោះ បានជា
មានអ្នករាល់គ្នាជាច្រើន ទៅជាខ្សោយ ហើយឈឺក៏មានគ្នាជាច្រើនដែរ លក់ទៅ
ហើយដែរ។ បើសិនជាយើងរាល់គ្នាពិចារណា មើលក្នុងខ្លួនយើងនោះ យើងមិនត្រូវ
ជាប់ជំនុំជំរះទេ តែកាលណាយើងរាល់គ្នាត្រូវជាប់ជំនុំជំរះនោះ ព្រះអម្ចាស់ទ្រង់វាយ
ផ្តាលយើងវិញ ដើម្បីកុំអោយយើងជាប់ទោស ជាមួយនឹងលោកីយ៍ឡើយ” (១កូរិនថូស
១១:២៨-៣២)។ សព្វថ្ងៃនេះ ព្រះពរត្រូវមានការរាំងស្ទះដល់ក្រុមជំនុំ ក៏ដូចជាដល់
ជីវិតរបស់អ្នកជឿនៅតាមក្រុមជំនុំនានាដែរ បើប្រសិនណាជាក្រុមជំនុំនិងអ្នកជឿមិន
ព្រមជំរះអំពើបាបដែលមាននៅក្នុងចិត្តខ្លួននោះទេ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរលោកុប្បត្តិជំពូក
២០នេះ យើងមានមេរៀនខាងព្រលឹងវិញ្ញាណយ៉ាងឧដុង្គឧត្តម ស្តីអំពីការជំរះអំពើ បាប
ដើម្បីអោយបានទទួលព្រះពរបន្ថែមមកទៀត នៅក្នុងជីវិតបុគ្គលម្នាក់ៗ ក៏ដូចជា
ដល់ក្រុមជំនុំផងដែរ។